

2. BÖLÜM

İNOVASYON VE HEMŞİRELİK

Yeliz DOĞAN MERİH¹

GİRİŞ

Günümüz şartlarında dünya genelinde kronik hastalıkların artışı, finansal sorunlar, nüfusun yaşlanması, değişmekte olan teknoloji ve gelişmiş teknolojilerden doğan beklentilerin yükselmesi sektör içerisinde maliyet baskılarına sebep olmuştur. Bu sebeple sektördeki maliyetlerin düşürülmesi ve bakım kalitesinin artırılması için bilgi teknolojilerinden ve bu alandaki gelişmelerden faydalanılmaya çalışılmakta, dijital dönüşüm süreçleri gündeme gelmektedir ^(1,2).

Sağlık sektöründe, ürün ve yeniliklerin teknolojileri geliştirmekte önemli bir rol oynadığı bilinmektedir. Medikal cihazlar arasındaki iletişim, yapay zeka uygulamaları ile sağlık personellerine hastaya konulacak teşhis ve istenecek tetkiklerle ilgili önerilerde bulunmak gibi dijital dönüşümlerin temellerini oluşturan yapı taşları mevcut sağlık sistemini ciddi şekilde etkilemektedir. Hızla gelişen teknoloji ve bilimin etkisiyle birlikte sağlık hizmetleri kalitesinin ve standartlarının yükselmesinde etken olmuştur ⁽²⁻⁴⁾.

Son yıllarda teknolojide yaşanan devrimsel gelişmeler, teşhis ve tedavi hizmetlerinin sunum şekline ve kalitesine etkileriyle sağlıkta önemli gelişmelere sebep olmuştur. İnovatif uygulamaların en büyük kaynağı ve kullanıcılarından biri olan sağlık hizmetlerindeki konsept değişikliği, ülkemizdeki ve dünyadaki durumu, inovasyonun sağlık sektöründeki yeri ve önemini etkilemiştir. İnovasyon, iyiyi kullanılabilir hale dönüştüren yaratıcı sürecin bütünüdür ^(3,4). Tamamlanabilir,

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, yelizmrh@gmail.com

KAYNAKLAR

1. Demirci Ş. Sağlıkın dijitalleşmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2018;10(26):710-721.
2. Limon S. Hastanelerdeki tıbbi dokümanların geleneksel ortamdaki elektronik ortama dönüşümü. *Uygulamalı Sosyal Bilimler ve Güzel Sanatlar Dergisi*, 2019;1(1):30-39.
3. Şengün H. Sağlık hizmetleri sunumunda inovasyon. *Med Bull Haseki*, 2016;54:194-8.
4. Doğan Merih Y. (2018). *İnovatif Hemşirelerin Yol Haritası*. (1. Baskı). İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri
5. Joseph ML, Huber DL, Bair H, Moorhead S, Hanrahan K. A Typology of innovations in nursing. *J Nurs Adm.* 2019;49(7-8):389-95.
6. Sucu G, Dicle A, Saka O. Hemşirelikte klinik karar verme, etkileyen etmenler ve karar verme modelleri. *Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 2012;9(1):52-60.
7. Demir Barutcu C. Hemşirelik öğrencilerinde problem çözme becerisinin klinik karar verme düzeylerine etkisi. *SDÜ Tıp Fakültesi Dergisi*, 2019; 26(1): 22-29.
8. Ruggiero J, Smith J, Copeland J, Boxer B. Discharge time out: An innovative nurse-driven protocol for medication reconciliation. *Medsurg Nursing: Official Journal of the Academy of Medical-Surgical Nurses*, 2015;24;3:165-172.
9. Clifton JM, Roberts LA. Innovation in faculty practice: a college of nursing and juvenile justice collaboration. *J prof Nurs*. 2016;32(2):94-9.
10. Gensini GF, Alderighi C, Rasoini R, Mazzanti M, Casolo G. Value of Telemonitoring and Telemedicine in Heart Failure Management. *Cardiac Failure Review*. 2017;3(2):116-121.
11. Tüfekci N, Yorulmaz R, Cansever İH. Dijital Hastane. *Journal of Current Researches on Health Sector*, 2017;7(2):143-156.
12. Solmaz G, Doğan Merih Y, Arğa KY. (2020). Sağlıkın dijital dönüşümünde kamu projeleri ve akademi ile ortaklığın önemi. *Kardiyolojide Dijital Dönüşüm: Bugün ve Yarın*. 1. Baskı. Ankara, Türkiye Klinikleri
13. Ricciardi W, et al. How to govern the digital transformation of health services. *European Journal of Public Health*. 2019;1(29):7-12.
14. Benjamin K, Potts HW. Digital transformation in government: Lessons for digital health? *Digital Health*. 2018;4:205.
15. Kılıç T. Digital Hospital: An example of best practice. *International Journal of Health Science Research and Policy*, 2016;1(2): 52-58.
16. Limon S. Transformation of medical documents in hospitals from traditional to electronic. *Uygulamalı Sosyal Bilimler ve Güzel Sanatlar Dergisi*. 2019;1(1):30-9.
17. Demirgil B, Şantaş F, Şantaş G. The effect of health expenditures on economic growth: a practical study. *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 2018;20(2):388-98.
18. Joseph ML, Huber DL, Bair H, Moorhead S, Hanrahan K. A Typology of innovations in nursing. *J Nurs Adm.* 2019;49(7-8):389-95.
19. Doğan Merih Y. Bir kamu hastanesinde kadın sağlığı hemşirelerinin inovasyon çalışmaları ve inovatif ürün örnekleri; gözlemsel bir çalışma, *Türkiye Klinikleri J Nurs Sci*. 2021;13(1):52-68.
20. Mason DJ, Isaacs SL, Colby DC. The nursing profession: development, challenges, and opportunities. *San Francisco: Jossey- Bass*, 2011:272- 343.
21. Kızıltut S, Ergöl Ş. Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinin hemşireliği algılayışı ve hemşirelik rollerine ve hemşireliğin geleceğine bakışı, *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 2011; 14(2): 10-15.

22. Aydemir Gedük E. Hemşirelik mesleğinin gelişen rolleri. *HS*, 2018;5 (2):253-258.
23. Dil S, Uzun M, Aykanat B. Hemşirelik eğitiminde inovasyon. *International Journal of Human Sciences*. 2012;9:1217-1228.
24. Doğan Merih Y, Alioğulları A, Yaşar Kocabey M, Gülşen Ç, Sezer A. Hemşirelikte inovasyon kültürü oluşturma; bir başarı öyküsü. *Zeynep Kamil Tıp Bülteni*, 2019;50 (3):175-181.
25. Bodur G. Hemşirelik öğrencilerinin bireysel yenilikçilik (İnovasyon) düzeyleri ile girişimcilik eğilimleri arasındaki ilişki. *HSP*, 2018;5(2): 139-148.
26. Uludağ E, Uzun S. Hemşirelik eğitiminde öğrencilerin yaratıcı düşünce becerilerinin incelenmesi (Gümüşhane ili örneği). *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 2018; 7(3): 63-70.
27. Aydın F. Sınai mülkiyet kanunu ve yargıtay uygulamasında marka hukukunda tazminat. *TBB Dergisi*, 2017; 133.
28. Kartal YA, Yazıcı S. Health technologies and reflections in nursing practices. *International Journal*, 2017;10(3): 1733.
29. Aslan R, Zincirkıran M. İnovasyon ile tüketim eğilimleri ve reklam ilişkisi; üniversite öğrencilerine yönelik bir araştırma. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 2016; 8(1), 265-281.
30. Clipper B, Batcheller J, Thomaz AL, et al. Artificial intelligence and robotics: a nurse leader's primer. *Nurse Leader*, 2018;16:379-384.
31. Clement O-Brien K, Polit FD, Fitzpatrick JJ. Innovativeness of nurse leaders. *Journal of Nursing Management*. 2011;19:431-438
32. Şendir M, Şimşekoğlu N, Kaya A, Sümer K. Geleceğin teknolojisinde hemşirelik. *University of Health Sciences Journal of Nursing*, 2019; (1)3:209-214.
33. Tuna Ö, Kılıç İ. An evaluation of corporate social innovation approaches and practices of public and private hospitals in Turkey. *Afyon Kocatepe üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 2020;22(1):261-78.
34. Aydın A, Kurudirek F. Hemşirelik öğrencilerinin eleştirel düşünme düzeylerinin yaratıcılıklarına etkisi. *JHVS*. 2021; 9(1): 140-149.
35. Ku YL, Chang CF, Kuo CL, Sheu S. The application of creative thinking in nursing education. *Hu Li Za Zhi Chinese Journal Of Nursing*. 2010; 57(2):93-98.
36. Gök Uğur H, Aksu D, Hakyemez A. Hemşirelerin inovasyona bakış açıları ile bireysel yenilikçilik durumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *JoSHES*. 2020; 5(2): 128-134.